

»Upanje je dober zajtrk,
a slaba večerja.«

(William. Rawley)

Vsebina

Šparglji in jagode – zanimiv par.....	4
Šparglji in jagode pod Alpami.....	6
Alzaška zmagovalna kombinacija.....	7
MPS- mulčer za pridelovalce špargljev.....	9
Obvezno poročanje o gostih in prenočitvah.....	11
Kako odpreti pot v javne kuhinje?.....	12
Turizem na kmetijah Južne Tirolske.....	13
Prva certificirana proizvodnja zaščitenega	
Slovenske potice.....	14
Drobnica na praznični mizi.....	15
Jagnječje stegno sedmih ur.....	15
Kolač iz ovčje albuminske skute in jabolk.....	15

Založnik:

Kmetijska založba d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

Glavni urednik:

mag. Andrej Golob

Odgovorna urednica:

mag. Tatjana Čop

Oblikovanje, grafična priprava:

Janez Grabec, s.p.

Jezikovni pregled:

Marjana Cvirn

Naslovnica: Ročno poslikani pirhi rokodelk Rezke
Mlakar in Mojce Žula (foto: Tatjana Čop)

Naklada: 5000 izvodov

Naslov uredništva:

KMETOVOALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 56 706; 041 366 506 (urednica)
e- pošta:
cop.tatjana@gmail.com, kmetovalec@km-z.si

Naročnine in oglasno trženje:

KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 56 706, (05) 90 10 576
e-pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 8 €

Letna naročnina (4 številke s priložo PiP): 30 €

Letna naročnina Kmetovalca (12 številke): 55 €

9,5% DDV je vključen v ceno

Kmetija ali podjetje?

Kmetovanje je posel, tudi družinska kmetija je podjetje in kmet je poklic. O tem ni dvoma. Na koncu meseca pogosto ni zagotovljena plača, vendar negativno poslovanje, če ni prilivov od drugod, ni ena od možnosti. To je jasno, v stvarnosti pa je težko opredeliti, ali kmetija dela z izgubo. Zato, ker si predvsem na srednje velikih družinskih kmetijah ne izplačujejo plač, ker pokrivajo in krpajo izgubo enega meseca z morda manjšo izgubo tekočega meseca, in tako leta in leta, dokler ne gre več. Nekateri pravočasno ugotovijo, da so nujne spremembe, veliko pa je tistih, ki preprosto obupajo. Najpogosteje se to zgodi z menjavo generacij.

Statistika pravi, da je med letoma 2000 in 2016 ugasnilo 16.567 kmetij oziroma 1035 kmetij vsako leto. Najbolj (za četrtno) se je zmanjšalo število majhnih kmetij, velikih do deset hektarjev. Statistika tudi pravi, da kljub temu, da vsak dan izgubljam kmetije, obdelamo enako ali celo več kmetijskih zemljišč kot nekdaj. V statistiko ni, da bi dvomil, saj je zelo spoštovana veda, pa vendar se sprašujem, od kod pridejo te dodatne površine, če pa se v hribih pospešeno zaraščajo opuščeni travniki in pašniki, če zidamo na najboljših njivah ...?

Zanimiva je tudi statistika glede kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi. Od začetka leta 2015 do konca junija preteklo leto je dopolnilno dejavnost odjavilo 296 kmetij, število nosilcev dopolnilne dejavnosti pa je ostalo skoraj enako. To, da se je število priglašenihih dopolnilnih dejavnosti povečalo za dobrih 16,5 odstotka, ne preseneča, saj je na številnih predavanjih slišati priporočila, naj priglasijo čim več dejavnosti. V povprečju ima vsak nosilec dopolnilnih dejavnosti priglašenihih 3,9 dopolnilne dejavnosti, med katerimi prevladujejo strojne storitve.

Nosilci dopolnilnih dejavnosti predelave domačih pridelkov oziroma s turističnimi dejavnostmi na kmetiji pa vedno bolj razmišljajo o drugačni organizacijski obliki – na primer s. p., d. o. o. in podobno. Pred kratkim mi je kmet, ki predeluje mleko, mlečne izdelke pa prodaja na domu, prireditvah in v nekaterih slaščičarnah, povedal, da je zaradi pogostih kontrol, izrečenih opominov, zahtev, ki jih ni znal izpolniti, in celo kazni zaradi napačnega poimenovanja sicer neoporečnega izdelka, že nameraval prenehati s predelavo. Seveda se zaradi vloženega denarja v opremo in znanje za to ni tako hitro odločil. Potem pa si je rekel, da bo poskusil v drugačni obliki – kot d.o.o. »Od tistega dne, ko sem pri imenu kmetije dodal d.o.o., sem imel mir«, je povedal.

Mar je to namen kmetijske politike? Nemalo je kmetij, ki so se odločile osnovno kmetijsko dejavnost spremeniti v eno od oblik gospodarskih družb. Kmet ni ne fizična ne pravna oseba. Ves čas je nekje vmes. Če se odloči, da bo namesto nosilec kmetijske dejavnosti raje direktor družbe z omejeno odgovornostjo, bo vsaj vedel, kaj je. Delal pa bo enako kot prej.

Že dolgo ne gledam postrani tistih, ki se tako odločajo. Pravzaprav jih vedno bolj razumem. Človek se naveliča nerazumnih birokratskih zahtev, ki jih je ravno v kmetijstvu največ. Vedno znova se sprašujem, zakaj, a naveličala sem se iskati odgovore. Verjetno je to cilj kmetijske politike. Ampak potem se lahko vprašamo, ali bomo še potrebovali kmetijsko zbornico, predvsem pa, zakaj bi imeli kmetijsko ministrstvo? Morda le sekretarja za kmetijstvo na Ministrstvu za malo gospodarstvo?

Tatjana Čop